

372.12007

ปี 2537

จ. 1

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร

19 S.A. 2539

ปริญพนธ์
ของ
ประพนธ์ เกะแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

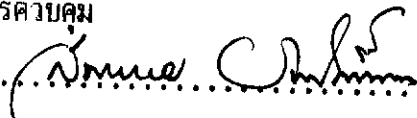
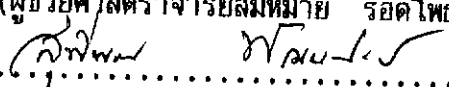
พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

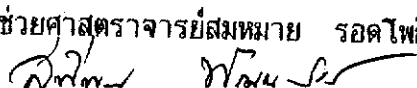
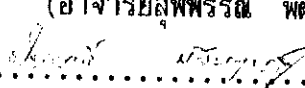
๑. 59103

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)
..........กรรมการ
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพาณิชย์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)
..........กรรมการ
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพาณิชย์)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ปัญญาคี แยมบุญชู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 9...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์สุทิพรรณ พัฒนพณิชย์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ สนับสนุน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึก ขาดซึ่งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ปัญญาดี แยมบุญชู ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการร่วมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ โดยได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการเขตลาดกระบัง ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณบุษกริก เกาะแก้ว ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดเวลา คุณค่าและ ประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทีดาแก้วบิดา มารดา และคุณครูอาจารย์ ทุกท่านที่ได้มีส่วนส่งเสริมให้กำลังใจและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ประทวน เกาะแก้ว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารงานวิชาการ	11
ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	11
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	13
หลักการและกระบวนการบริหารงานวิชาการ	21
นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร	24
สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	30
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	34

การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย	120

9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการสอน ตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	57
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	60
11	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	63
12	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	65
13	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	68
14	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ	71

- 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครู จําแนกเป็นรายข้อ 74
- 16 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน
จําแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน 77
- 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหาร
งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นรายคู่
จําแนกตามขนาดของโรงเรียน 80
- 18 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร ตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน
ที่แตกต่างกัน จําแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน 81
- 19 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร จําแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน 83
- 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เป็นรายคู่
จําแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน 86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมองเห็นได้ชัดเจนอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและระบบการสื่อสารข้อมูลที่รวดเร็ว ประกอบกับการเปิดประเทศมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีการรับเอาวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบอาชีพในภาคเศรษฐกิจ และมีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศมากขึ้นด้วยความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญยิ่งใน 8 ลักษณะ กล่าวคือ ประการแรก ผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ประการที่สอง ผลกระทบในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประการที่สาม ผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฏจักรของกระบวนการทางเศรษฐกิจและสังคม ประการที่สี่ ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และการพัฒนาจิตใจของคน ประการที่ห้า ผลกระทบต่อลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประชาคมโลก ประการที่หก ผลกระทบต่อความคิดและพฤติกรรมทางการเมือง ประการที่เจ็ด ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และประการที่แปด ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างและองค์ประกอบของประชากร ซึ่งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทั้ง 8 ลักษณะดังกล่าว มีแนวโน้มว่าจะเป็นไปมากยิ่งขึ้นในอนาคต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 4)

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงในอัตราที่รวดเร็วยิ่งขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่ได้มีการพัฒนาขึ้นมากในระยะเวลาไม่นานมานี้ และนับวันจะยิ่งก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นจึงทำให้สภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่สมดุลกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนวิถีชีวิตที่ต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ความคิดเห็น ค่านิยม การพัฒนาจิตใจ และพฤติกรรมในทางการเมืองของคนก็เปลี่ยนไป ตลอดจนลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภาพการทาสยสภาวะสมดุลในธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างและองค์ประกอบของประชากร จึงคาดได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจะยิ่ง เป็นไปในอัตราที่รวดเร็วขึ้นตามไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาคน ทั้งในฐานะบุคคล
 ในฐานะสมาชิกขององค์กร และในฐานะสมาชิกของสังคม ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ภายใต้
 เงื่อนไขของความเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สามารถปรับตัวให้
 ยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ สามารถริเริ่มและนำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่
 พึงประสงค์ ตลอดจนสามารถช่วยให้การเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึงอย่างรวดเร็วนั้นเป็นไปได้อย่าง
 ราบรื่น และสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดด้านทรัพยากรและสภาพความต้องการของแต่ละบุคคล
 ชุมชน และสังคมซึ่งมีหลากหลายได้ ทั้งนี้ภารกิจในการพัฒนาคนดังกล่าวนี้เป็นหน้าที่โดยตรง
 ของระบบการศึกษาของชาติประการหนึ่ง ดังระบุในแผนการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 1)
 ว่าการศึกษาจัดว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะ
 ปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง และเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นไปใน
 แนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง
 ของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุล
 และความกลมกลืนของการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งเป็นแผนแม่บทของการพัฒนาประเทศทุก ๆ
 ด้าน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมประการหนึ่งคือ
 การจัดการศึกษาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีศักยภาพและขีดความ
 สามารถที่เหมาะสมในอันที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการพัฒนา
 ประเทศได้ทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7
 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศดังกล่าว สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.
 2535 - 2539) มารองรับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือ มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของ
 พลเมืองโดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีทักษะ
 ในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขภายใต้การปกครองตาม
 ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับ
 สภาพการณ์ ริเริ่มสร้างสรรค์ และนำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสมและสามารถ
 ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างมีกระบวนการและราบรื่น

ในส่วนของการวางศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรงจึงได้กำหนด แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ให้สามารถพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ มีสุขภาพและพละนาถย์ที่สมบูรณ์ เคารพยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี รู้จักรักษาสงวน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประพฤติและปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา เห็นคุณค่าและร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม สถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนประถมศึกษา เพราะการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน อ่านออก เขียนได้ และคำนวณได้ โรงเรียนประถมศึกษาจึงมีภาระหน้าที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการจัดการศึกษา จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม อย่างเหมาะสม การจัดการศึกษาของโรงเรียนจะประสบผลตามแผนการศึกษาที่วางไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน วันนอร์ มะทา (2527 : 11) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน นับเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรที่สำคัญของโรงเรียน เป็นนักวางแผน เป็นผู้ดำเนินงาน เป็นผู้ประสานงาน และเป็นผู้ให้เทศงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงานของตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้มีอำนาจเต็มในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้นได้แบ่งงานต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของงาน โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ได้แบ่งงานในโรงเรียน ประถมศึกษาออกเป็น 6 งาน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา. 2535 : 8) ประกอบด้วย งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในบรรดางานที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติ นั้น งานวิชาการนับว่าเป็นงานหลัก ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานในโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการบรรลุ

วัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียน

กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ตามกฎหมายในการ
ดำเนินการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กที่อยู่ในเกณฑ์อายุเข้ารับการศึกษภาคบังคับภายใน
เขตกรุงเทพมหานครและเขตใกล้เคียง กรุงเทพมหานครได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัด
การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก จึงได้พยายามเร่งรัดปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง
ปัจจุบันอยู่ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539)
โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งมีเป้าหมายจะปรับปรุงคุณภาพ
การศึกษาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และมีคุณธรรมเหมาะสม
กับความต้องการของชุมชน ดังนั้นเพื่อสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าวกรุงเทพมหานครจึงได้จัดสรร
งบประมาณสำหรับใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด โดยกำหนดค่า
ใช้จ่ายต่อคน ต่อปีการศึกษาสูงขึ้นตามลำดับคือ ปีการศึกษา 2534 คนละ 7,473 บาท
ปีการศึกษา 2535 คนละ 8,242 บาท ปีการศึกษา 2536 คนละ 11,599 บาท
(สำนักงานการศึกษา. 2536 : 12)

แม้กรุงเทพมหานครจะได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาสูงขึ้นทุกปี แต่ไม่ได้
หมายความว่าจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครจะประสบความสำเร็จ บรรลุผลตาม
เป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539)
ที่ระบุว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะต้องสูงขึ้นทุกโรงเรียนและอยู่ในระดับ
ทัดเทียมกัน และจะลดอัตราการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนให้เหลือไม่เกินร้อยละ 4 ที่เห็น
ได้ชัดและเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้วิจัยมากที่สุดก็คือ รายงานสถิติการศึกษาที่สำคัญ ปีการศึกษา
2536 (สำนักงานการศึกษา. 2536 : 30) ระบุว่า ในปีการศึกษา 2536 สำนักงานเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด จำนวน 20 โรงเรียน มี
นักเรียนทั้งสิ้น 7,573 คน สอบตกซ้ำชั้น 366 คน คิดเป็นร้อยละ 4.83 โดยจำแนกได้เป็น
โรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นไม่เกินร้อยละ 4 จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนที่นักเรียน
สอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4 จำนวน 12 โรงเรียน จากสถิติผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียน

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่คิดเป็นร้อยละ 4.83 ดังกล่าวบ่งชี้ได้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร กำลังประสบปัญหาให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นมาก เมื่อเทียบกับเป้าหมายด้านคุณภาพตามแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งระบุว่าจะลดอัตราการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนให้เหลือไม่เกินร้อยละ 4 ปัญหาการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนนี้ นับเป็นความสูญเสียทางการศึกษา ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ทั้งโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นไม่เกินร้อยละ 4 และโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพทัดเทียมกัน และบรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และอาจนำไปเป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ในงาน 10 งาน คือ

- 1.1 การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ
- 1.2 เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ
- 1.3 การจัดครูปฏิบัติการสอน
- 1.4 การเตรียมการสอน
- 1.5 สื่อการเรียนการสอน
- 1.6 การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
- 1.7 การวัดผลและการประเมินผล
- 1.8 การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง
- 1.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.10 ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 20 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 คน ครู จำนวน 384 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 419 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 35 คน จาก 20 โรงเรียน

2.2.2 ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 191 คน จาก 20 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน

3.1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.2 ผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนที่มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นไม่เกินร้อยละ 4

3.1.2.2 โรงเรียนที่มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4

3.1.3 ประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

3.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

3.1.3.3 เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ 10 งาน คือ

3.2.1 การจัดวางแผนงานและโครงการงานวิชาการ

3.2.2 เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ

3.2.3 การจัดครูปฏิบัติการสอน

3.2.4 การเตรียมการสอน

3.2.5 สื่อการเรียนการสอน

3.2.6 การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

3.2.7 การวัดผลและการประเมินผล

3.2.8 การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง

3.2.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.10 ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดและดำเนินงานทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนเป็น 10 งาน คือ

1.1. การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ หมายถึง การจัดและ
ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานและโครงการ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานทางวิชาการ
การปฏิบัติงานตามแผนและการบันทึกผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการที่วางไว้

1.2. เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่
เกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ หลักสูตร แผนการสอน กฏเกณฑ์การสอน
คู่มือครู และการจัดทำแบบเตรียมการสอน บันทึกการสอนและตารางสอนไว้บริการแก่ครู

1.3 การจัดครูปฏิบัติการสอน หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัด
ทำแบบสำรวจความรู้ ความถนัด และความสามารถของครู การทำทะเบียนวุฒิทางการศึกษาและ
ประสบการณ์ทางวิชาการ และการประชุมพิจารณาจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิ ความรู้
ความสามารถ และความถนัดของครู

1.4 การเตรียมการสอน หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง
ความพร้อมให้ครู ได้แก่ การประชุมทางวิชาการ การศึกษาเอกสารหลักสูตร การศึกษาเอกสาร
นิตยสารทางการศึกษา และการจัดทำแผนการสอนที่สามารถนำไปใช้ได้ และเหมาะสมกับสภาพ
นักเรียนและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น

1.5 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
สื่อการเรียนการสอน การจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียน
การสอนอย่างสม่ำเสมอ และการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

1.6 การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน หมายถึง การจัดและดำเนินงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งเสริมให้ครูได้
ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาเทคนิคและวิธีสอน โดยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียน
และคณะครู

1.7 การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การจัดทแบบทดสอบ การกำกับดูแลให้การวัดผลและการประเมินผลเป็นไปตามระเบียบ การวิเคราะห์ผลและการจัดทำข้อมูล สถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน

1.8 การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวกับการแนะนำครูให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการประเมินตนเอง การส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การจัดให้ครูได้ประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองในด้านการเรียนการสอน และการสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินตนเองไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง

1.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการตามจุดหมายของหลักสูตร

1.10 ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ หมายถึง การจัดและดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดทำสถิติข้อมูลด้านการศึกษาของครูและนักเรียน และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน

2. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคลากรที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537

4. ครู หมายถึง บุคลากรผู้ทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537

5. ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร (สํานักการศึกษา. 2536 : 15) ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนจำนวน 1 - 400 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนจำนวน 401 - 800 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวน 801 คนขึ้นไป

6. ผลการสอบตกซ้ำชั้น หมายถึง รายงานผลการสอบไล่ปลายปีของนักเรียนแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวนเป็น 2 กลุ่ม ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (สำนักงานการศึกษา. 2534 : 89) ซึ่งระบุว่า จะลดอัตราการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนให้เหลือไม่เกินร้อยละ 4 ดังนี้

6.1 โรงเรียนที่มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นไม่เกินร้อยละ 4

6.2 โรงเรียนที่มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4

7. ประสบการณ์ในการบริหารงาน หมายถึง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวนเป็น 3 ระยะ คือ ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี และเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป

8. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการและกระบวนการบริหารงานวิชาการ
2. นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาของ

กรุงเทพมหานคร

3. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบไปด้วยงานต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการ งานวิชาการเป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่จะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน เป็นต้นว่า

บุญญ์ สาธิต (2526 : 324) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สายหยุด จาปาทอง (2526 : 3) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียน

การสอน การจัดทำโครงการ การเตรียมการสอน สื่อการสอน วิธีสอน และการวัดผลและการประเมินผลการเรียน

องค์การ อินทรมพรมย์ (2526 : 161) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการในโรงเรียนนอกจากหมายถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่ถือว่ามีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมแล้ว ปัจจุบันงานวิชาการยังหมายรวมถึง การอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนให้เป็นคนดี นอกเหนือจากความรู้ความสามารถที่จะนำมาเลี้ยงชีพได้ มีความสุขความพอใจตามเอ็กติภาพและสภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนช่วยเหลือเพื่อแม่แก่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควรด้วย

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง พอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน เป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ

การบริหารงานวิชาการนับว่ามีความสำคัญมากเนื่องจากงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องเอาใจใส่และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ เช่น

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคววัฒน์ (2528 : 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นแกนกลาง เป็นหัวใจ และมีงานอื่นเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ เป็นหลักองชัยที่พิสูจน์ชัยชนะ เป็นเครื่องแสดงถึงความสำเร็จสุดยอด

กิตติมา บริดีดิลก (2532 : 48) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า เป็นงานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพมักจะได้รับการพิจารณาจากผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2535 : 8) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก และให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับงานวิชาการก่อนงานอื่น ๆ โดยได้จัดลำดับของงานด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. งานวิชาการ
2. งานกิจการนักเรียน
3. งานธุรการ การเงินและพัสดุ

4. งานบุคลากร
5. งานอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อม
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

จากความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้และผู้วิจัยได้นำเสนอมานั้น พอสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นหัวใจของกิจกรรมทุกชนิดที่เกิดขึ้นในโรงเรียน มุ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มุ่งประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทั้งเป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นภารกิจสำคัญเป็นอันดับแรก

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มีขอบข่ายที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติหลายประการ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังต่อไปนี้

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2526 : 166) กล่าวว่า การบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาควรประกอบด้วยขอบข่ายงานดังต่อไปนี้คือ งานหลักสูตร งานการจัดทำแผนการสอนและกำหนดการสอน งานสอบ งานจัดหาสื่อการสอน การประเมินผลและการนิเทศการสอน

สังจิต อุทรานันท์ (2526 : 30 - 34) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการควรประกอบด้วยงานย่อย ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับการบริหารบุคคล ได้แก่ งานจัดบุคลากร งานพัฒนาบุคลากร งานบำรุงขวัญบุคลากร
2. งานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานทำแผนการสอน งานจัดทำตารางสอน งานเลือกหนังสือและแบบเรียน งานพัฒนาหลักสูตรสำหรับชุมชน
3. งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ งานเตรียมการสอน งานพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอน งานนิเทศการเรียนการสอน
4. งานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ งานระเบียบวินัยนักเรียน งานห้องสมุด งานบริการสื่อการสอน งานแนะแนวการศึกษา
5. งานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ งานข้อสอบมาตรฐาน และคลังข้อสอบ งานวัดและประเมินผลการเรียน งานประเมินโครงการ

6. งานที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ งานการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน และงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิ่งคำวัฒน์ (2528 : 36) กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการ คือ

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้
2. การบริหารการสอนและการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
3. งานกิจกรรมนักเรียน
4. งานสื่อการสอนและห้องสมุด
5. การวัดและประเมินผล

กิตติมา ปรีดีศิลป์ (2532 : 58) ได้แบ่งขอบข่ายงานวิชาการไว้เป็น 6 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. แผนปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน
6. การวัดผลและประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 17) กล่าวว่าขอบข่ายงานวิชาการควรจะครอบคลุมงานหลัก ๆ 4 ด้าน คือ

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดค่าเงินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดผลและประเมินผล

สำหรับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา, 2535 : 3) แบ่งออกเป็น 10 ด้าน คือ

1. การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ
2. เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ

3. การจัดครูปฏิบัติการสอน
4. การเตรียมการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
7. การวัดผลและการประเมินผล
8. การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง
9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
10. ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2535 : 8) กล่าวถึงว่า ประกอบด้วยงาน 10 งาน ซึ่งผู้วิจัยจะยึดเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ กล่าวคือ

1. การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ
2. เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ
3. การจัดครูปฏิบัติการสอน
4. การเตรียมการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
7. การวัดผลและการประเมินผล
8. การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง
9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
10. ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ

การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ เป็นการจัดการล่วงหน้าเพื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการได้ผลสมความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สำนักการศึกษา (2535 : 10) ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการว่าเป็น การดำเนินการร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารโรงเรียนในการนำหลักสูตร ไปสู่การเรียนการสอน มีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3 ประการ คือ

1. มีแผนงานและโครงการงานวิชาการ
2. มีการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน
3. มีการบันทึกผลการปฏิบัติงานตามโครงการเป็นปัจจุบัน

เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ

เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร สำนักการศึกษา (2535 : 11) ได้กล่าวถึงเอกสารการปฏิบัติงานทางวิชาการว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดทำให้มีเอกสารการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ครูได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมี เกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3 ประการ คือ

1. มีเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ หลักสูตร แผนการสอน กำหนดการสอน แนวการสอน คู่มือครู ตารางสอน
2. มีการปฏิบัติงานตามเอกสารครบถ้วน
3. มีการติดตามผลการปฏิบัติงานตามเอกสาร

การจัดครูปฏิบัติการสอน

เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนอีกประการหนึ่งในการบริหารงานวิชาการที่จะต้องจัดครูปฏิบัติการสอนโดยคำนึงถึง วุฒิ ความรู้ ความสามารถ และความถนัด สำนักการศึกษา (2535 : 12) ได้กล่าวถึงการจัดครูปฏิบัติการสอนว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนใน

การจัดการครูปฏิบัติการสอนโดยคำนึงถึง วุฒิ ความรู้ ความสามารถ โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ประการ คือ

1. มีแบบสำรวจความรู้ ความถนัด และความสามารถของครู
2. มีทะเบียนวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการ
3. มีบัญชีจัดชั้นเรียน
4. มีการประชุมพิจารณาการจัดครูเข้าสอน

การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอน เป็นกระบวนการในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ตามเนื้อหาของหลักสูตร สำนักการศึกษา (2535 : 13) ได้กล่าวถึงการเตรียมการสอนว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องสร้างความพร้อมให้ครู ในการจัดทำเตรียมการสอนและแผนการสอน ให้สนองจุดหมายของหลักสูตร โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3 ประการ คือ

1. มีโครงสร้างความพร้อมให้ครู
 - การประชุมทางวิชาการ
 - การศึกษาเอกสาร
 - มีเอกสารนิเทศทางการศึกษา
2. มีเตรียมการสอน แผนการสอน ที่สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน
3. ครูปฏิบัติการสอนได้ตรงกับเตรียมการสอนและแผนการสอน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักการศึกษา (2535 : 14) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 6 ประการ คือ

1. มีโครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน
2. มีทะเบียนสื่อการเรียนการสอน
3. มีวัสดุสำหรับผลิตสื่อ
4. มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
5. มีการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
6. มีหลักฐานการเบิกจ่ายยืมวัสดุและสื่อ

การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการชี้แนะ แนะนำ และให้ความช่วยเหลือร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ สำนักการศึกษา (2535 : 15) ได้กล่าวถึงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดให้มีการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ประการ คือ

1. มีโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการตามแผนงานและโครงการ
3. มีการปฏิบัติตามโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
4. มีการประเมินพฤติกรรมการสอนด้วยตนเอง ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และผู้บริหารโรงเรียน

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบผลและสภาพที่แท้จริงของนักเรียนว่ามีผลการเรียนเป็นอย่างไร สิ่งที่สำคัญที่สุดจากการวัดผลจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนั้นผลที่จะได้จากการวัดผลและการประเมินผลจะช่วยให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนได้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้ถูกทิศทางและมีประสิทธิภาพ สำนักการศึกษา (2535 : 16) ได้กล่าวถึงการวัดผลและการประเมินผลว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มีการวัดผลและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรกำหนด โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3 ประการ คือ

1. มีแผนงานหรือกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
2. มีการปฏิบัติตามโครงการที่วางไว้ และมีหลักฐานการบันทึกผล
3. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างภาค ปลายภาค หรือปลายปี ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง

การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เป็นกระบวนการในการตรวจสอบการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติด้วยตนเองว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด สำนักการศึกษา (2535 : 17) ได้กล่าวถึงการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้ครูได้ประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ในด้านการเรียนการสอนโดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ประการ คือ

1. มีโครงการประเมินตนเองด้านการเรียนการสอน
2. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูให้เกิดความตระหนักในประโยชน์ของการประเมินตนเอง
3. ให้ครูประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองในด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดและพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายของหลักสูตร การเน้นทักษะกระบวนการ การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเน้นกระบวนการกลุ่ม และการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน
4. มีการสรุปผล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามจุดหมายของหลักสูตร สำนักการศึกษา (2535 : 19) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 13 ประการ คือ

1. นักเรียนมีทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ภาษาไทย
2. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
3. นักเรียนมีทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้คณิตศาสตร์
4. นักเรียนมีความเข้าใจในตนเอง ผู้อื่น สิ่งแวดล้อม และสามารถปฏิบัติตนได้อย่าง

เหมาะสม

5. นักเรียนรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยทั้งส่วนตน ครอบครัว และชุมชน
6. นักเรียนมีทักษะในการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับ

ตนเองและครอบครัว

7. นักเรียนมีนิสัยไม่เอาเปรียบผู้อื่น และทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างมีความสุข
8. นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
9. นักเรียนมีค่านิยมที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข

10. นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
11. นักเรียนรู้คุณค่า ชื่นชม และธำรงไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรม และมีความภูมิใจใน

ความเป็นไทย

12. นักเรียนรู้จักอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
13. นักเรียนมีผลการเรียนตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด และตามแผนพัฒนาการศึกษา

ของกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดทำสถิติข้อมูลด้านการศึกษา ของครูและนักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนของครู และเพื่อเป็นข้อมูล ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดการศึกษา (2535 : 44) ได้กล่าวถึงข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มี ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 9 ประการ คือ

1. มีสถิติความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู
2. มีสถิติระดับผลการเรียนรายกลุ่มวิชา
3. มีสถิติข้อมูลการเลื่อนขั้นเข้าชั้น
4. มีสถิติข้อมูลจำนวนครูและนักเรียน
5. มีข้อมูลการมาเรียนของนักเรียน
6. มีข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด
7. มีข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ
8. มีข้อมูลสถิติการศึกษาต่อ
9. มีการนำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา

การปฏิบัติงาน

หลักการและกระบวนการบริหารงานวิชาการ

เนื่องจากงานด้านวิชาการมีงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย การบริหารงานแต่ละอย่างจึงมีเทคนิคและหลักการที่แตกต่างกันไปในรายละเอียดของงาน แต่หลักการที่สำคัญร่วมกันที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการตามที่ กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 48 - 49) สรุปไว้มีดังนี้

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรจะกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่น ๆ มากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามและประเมินผลงาน

ส่วน พรานซิส (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 21 : อ้างอิงมาจาก Francis. 1978 : 1192) ให้หลักการบริหารงานวิชาการไว้ 2 ประการ คือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือนักเรียนนักศึกษา สามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดี

จากหลักการบริหารงานวิชาการที่นักวิชาการทั้งสองท่านได้กล่าวถึงพอสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน และที่สำคัญต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา นอกจากจะมีหลักการบริหารงานวิชาการแล้ว ยังมีกระบวนการในการบริหารงานวิชาการอีกด้วย กิติมา ปรีดีติลภ (2532 : 50 - 51) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารงานวิชาการว่า แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผนก่อนดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ เกี่ยวกับการทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน จัดครูอาจารย์เข้าสอน จัดทำโครงการสอน จัดทำตารางสอน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน การลงทะเบียนเรียน การปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมายและขั้นตอนของแผนที่วางไว้ โดยให้คณะครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

2. ขั้นดำเนินงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารจะต้องจัดและดำเนินงาน รวมทั้งควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ได้แก่

2.1 งานการสอนตามหลักสูตรโดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติการสอน

2.2 งานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ เช่น การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม มีการจัดชุมนุมต่าง ๆ มีการจัดแนะแนวการศึกษา และการให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริหาร ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนเพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมความคืบหน้าและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรจะมีการส่งเสริม สนับสนุน ความคืบหน้า ปรับปรุง พัฒนาและประเมินงานด้านวิชาการ ดังนี้

3.1 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ กำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้เรียนกับจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา จัดหน่วยงานให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สรรหา และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทางวิชาการ จัดสรรเวลาและสถานที่ให้แก่กิจกรรมการเรียนการสอน จัดสรรวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ติดต่อสื่อสารสร้างสัมพันธภาพกับชุมชนเพื่อทราบความต้องการของชุมชนและจัดวางเป้าหมายได้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย

3.2 ส่งเสริมงานวิชาการและจัดบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนที่จะให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อสนองและเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่

3.2.1 จัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการ อาจเป็นคณะกรรมการอาจารย์ที่สอนวิชาเดียวกันมาร่วมกันทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

3.2.2 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม หรือสมาคมทางวิชาการ เพื่อปรึกษาและเผยแพร่งานวิชาการให้กว้างขวางขึ้น

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือวารสารเผยแพร่ หรือมีการประชุมสัมมนา ค้นคว้า วิจัยอยู่เสมอ

3.2.4 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และวุฒิสูงขึ้น โดยให้โอกาสในการศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเพื่อจะได้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่นักเรียน

3.2.5 การเรียนในห้องเรียนควรจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของสถานศึกษา เช่น การแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ ความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือแบ่งแบบคณะ การจัดครูอาจารย์เข้าสอนควรคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และวุฒิของผู้สอน รวมทั้งวิธีการที่มีส่วนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เช่น จัดอาจารย์ประจำชั้น จัดอาจารย์ประจำวิชา หรือจัดอาจารย์สอนเป็นทีม

นอกจากนี้ในการส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น หรือริเริ่มสิ่งใหม่ ควรจะได้กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปให้ทุกคนถึงแม้ผู้บริหารจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทำงานโดยลำพังได้ ดังนั้นจึงควรให้ผู้ร่วมงานมีอิสระเสรีทางความคิด และการเรียนการสอน ซึ่งเรียกว่าเสรีภาพทางวิชาการ ผู้บริหารควรกระทำอย่างยิ่งในการให้เสรีภาพทางวิชาการแก่ผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน

นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ในการจัดทำแผนพัฒนาด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแผนงานระดับใดก็ตามต้องมี นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานเป็นเครื่องกำกับช่วยสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลาและทรัพยากรในการบริหาร เช่นเดียวกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) แผนงานการศึกษาและวัฒนธรรม (สำนักการศึกษา. 2534 : 88 - 91) ที่ได้ระบุถึงนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาระดับประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครไว้ดังนี้

นโยบายด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา

กรุงเทพมหานครได้กำหนดนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ ดังนี้

1. เร่งขยายปริมาณการศึกษา เพื่อให้เด็กทุกคนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนจนจบหลักสูตรประถมศึกษา รวมทั้งเด็กในชุมชนแออัด และเด็กที่เคลื่อนย้ายตามผู้ปกครอง
2. ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการเกณฑ์เด็กในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครสามารถเกณฑ์เด็กเข้ารับการศึกษได้อย่างทั่วถึง

3. เร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในด้านการคิดวิเคราะห์ และสามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้อง รวมทั้งมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของชุมชน

4. ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษารวมทั้งผู้ปกครอง ให้เห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา หรือการศึกษาด้านอาชีพ

5. ส่งเสริมให้สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในการจัดการศึกษา และมีบทบาทในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

6. สนับสนุนการขยายโอกาสทางการศึกษาจาก 6 ปี เป็น 9 ปี โดยเปิดสอนตามความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น

เป้าหมายด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดเป้าหมายด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เด็กทุกคนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นทุกโรงเรียน และอยู่ในระดับทัดเทียมกัน

3. ลดอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นให้เหลือไม่เกินร้อยละ 4

4. นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาการในด้านการคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับวัย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้อง รวมทั้งมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไข และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

5. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาหรือการศึกษาด้านอาชีพร้อยละ 90

6. ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็น 9 ปีและเปิดสอนตามความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น

แนวทางในการดำเนินงานด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2534 : 91) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เสนอขอแก้กฎหมายเกี่ยวกับการประถมศึกษาในส่วนที่ว่าด้วยอำนาจการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครสามารถจัดการศึกษาได้ทั่วถึงและแรงจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมมือในการส่งเด็กเข้าเรียนจนจบหลักสูตร
2. พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์รวมทั้งการผลิต การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพียงพอ และส่งเสริมการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสื่อ และการเผยแพร่แลกเปลี่ยนนวัตกรรมใหม่ ๆ
3. การกำหนดมาตรการในการเลือกสรรบุคคลเข้าสู่อาชีพครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และวิชาที่ต้องใช้ครูที่มีความชำนาญเฉพาะทางให้ใช้ครูที่มีความชำนาญโดยเฉพาะ
4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกลุ่มวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ การจัดกิจกรรมกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแบบครบวงจร ให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพและรักการทำงาน เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งลักษณะนิสัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำงาน
5. ปรับปรุงการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการปรับแผนการสอนให้เน้นการสอนเชิงคิดวิเคราะห์และปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชน
6. เร่งรัดให้มีระบบการนิเทศ การวางแผน การประสานงานการนิเทศทางวิชาการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดหาเครื่องมือและพัฒนาครูให้มีความรู้ในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
7. สนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สภาพของทรัพยากรและอาชีพในชุมชน
8. สนับสนุนช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การเรียน ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน บริการสุขภาพ และอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่เด็กที่ขาดแคลน และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

9. ศึกษาและกำหนดรูปแบบวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถด้านร่างกายและสติปัญญาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

10. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา หรือการศึกษาด้านอาชีพ

11. ส่งเสริมให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาเพื่ออาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาด้านอาชีพเกี่ยวกับอาคารสถานที่และบุคลากร รวมทั้งการให้บริการความรู้แก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานทางการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นกรอบสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุผลตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) แผนงานการศึกษาและวัฒนธรรม

สภาพปัจจุบันและปัญหา

สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง จากสถิติผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเขตลาดกระบัง ประจำปีการศึกษา 2536 (สำนักการศึกษา. 2536 : 28) ปรากฏว่า มีโรงเรียนสังกัดเขตลาดกระบัง จำนวน 20 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 7,573 คน สามารถสอบเลื่อนชั้นได้ 7,207 คน คิดเป็นร้อยละ 95.17 และสอบตกซ้ำชั้น จำนวน 366 คน คิดเป็นร้อยละ 4.83 ซึ่งเป็นอัตราสอบตกซ้ำชั้นที่สูงกว่าเป้าหมายตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) แผนงานการศึกษาและวัฒนธรรม (สำนักการศึกษา. 2534 : 89) ซึ่งระบุว่า จะลดอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนให้เหลือไม่เกินร้อยละ 4 แต่อย่างไรก็ตามในจำนวน 20 โรงเรียน ปรากฏมีโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ที่นักเรียนมีผลการสอบตกซ้ำชั้นไม่เกินร้อยละ 4 และมีโรงเรียน จำนวน 12 โรงเรียนที่นักเรียนมีผลการสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4 ปัญหาผลการสอบที่ไม่ทัดเทียมกันทั้ง 20 โรงเรียน และปัญหาการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครนี้ สาเหตุอาจมาจากการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเขตลาดกระบังต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วรางคณา ปั่นสายนาค (2527 : 180) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ปราโมทย์ ศรีสมบัติ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการ จากสาเหตุสำคัญ ๆ ดังนี้ คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ผู้บริหารปฏิบัติงานนี้เหนื่อย และไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามความถนัด และความต้องการของครู

สมศักดิ์ พัทธักษ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่าสมรรถภาพทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับสูง และผู้บริหารที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ ภาวะผู้นำต่างกัน มีสมรรถภาพด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สมรรถภาพด้านวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลนั้นต่างกัน

ประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการ โดยส่วนรวมที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติแตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์และขนาดโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกัน ส่วนที่ควรปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ไพโรจน์ ชูช่วย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการโดยส่วนรวมที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติแตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์และขนาดโรงเรียนต่างกัน ทั้งที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สามารถ รักษาศิลป์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการเรียนการสอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง มีการบริหารด้านการวัดผลและประเมินผลมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

จากผลงานวิจัยของผู้วิจัยหลายท่านที่กล่าวถึงพอสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาที่พบในการบริหารงานวิชาการ คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ผู้บริหารโรงเรียนไม่นิเทศการเรียนการสอนและการจัดครูปฏิบัติงานไม่ตรงกับความถนัดและความต้องการ

งานวิจัยต่างประเทศ

มาร์เทลลาโร (กฤษณา อาแว. 2534 : 59 ; อ้างอิงมาจาก Martellaro. 1984 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีผลสำเร็จทางวิชาการ ในรัฐแม็กซิโก โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนจากผลการศึกษาที่ผ่านมาว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ในการควบคุมการศึกษาและอิทธิพลที่เป็นไปได้จากข้อมูลที่สามารถหาได้ โดยใช้ตัวแปรจาก ผลสรุปการทดสอบทักษะเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นที่ 5,8 และ 11 ในปี 1979, 1980 และ 1981 ในโรงเรียนนิวแม็กซิโก ผลการศึกษาพบว่า ถึงแม้ความสัมพันธ์ที่พบตามแบบเพียร์สัน มีแนวโน้มจะบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น จำนวนร้อยละของนักเรียนได้เรียน ศีลธรรมจรรยาของนักศึกษาเบื้องต้น และตัวแปรอื่น ๆ จะถูกรวมในรูปแบบดังกล่าว ก็ไม่ ปรากฏความสัมพันธ์ และดูเหมือนว่าจะไม่มีเหตุผลใดที่จะเชื่อหรือยอมรับว่าขนาดของโรงเรียน จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

แมททอกซ์ (ทิพวรรณ อากาศวิภาต. 2537 : 51 ; อ้างอิงมาจาก Mattox. 1978 : 6061 - A) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมากคือความ ต้องการจะมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล และต้องการ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

จากผลงานวิจัยของผู้วิจัยที่กล่าวถึงพอสรุปได้ว่า ขนาดของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีความต้องการ ปฏิบัติงานทางวิชาการเกี่ยวกับการนิเทศ การประเมินผล การปรับปรุงการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะต่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 จำนวน 419 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 คน ครู จำนวน 384 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 จำนวน 226 คน ซึ่งได้มาตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 35 คน จาก 20 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ครู ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของ เครจี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เล็ก	13	134	147	13	67	80
กลาง	14	145	159	14	72	86
ใหญ่	8	105	113	8	52	60
รวม	35	384	419	35	191	226

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน คือ การจัดแผนงานและโครงการงาน วิชาการ เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ การจัดครูปฏิบัติการสอน การเตรียมการสอน สื่อการเรียนการสอน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การวัดผลและการประเมินผล การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 50 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยไปดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อกำหนดนิยามศัพท์ และขอบเขตของเนื้อหา
2. สัมภาษณ์จากครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการศึกษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยความรู้จากเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยต่าง ๆ ผลจากการสัมภาษณ์ครูในข้อ 2 และคำแนะนำจากประธานและกรรมการควบคุมปริญานินห์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณา เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ได้แก่
 - 4.1 ผศ.ปรีชา ขาดพิลากร อาจารย์ภาควิชาโลหะ คณะอุตสาหกรรมศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร
 - 4.2 น.ส.ปัญดาดี แยมบุณชู ศึกษาพิเศษสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
 - 4.3 นายสลัด เขยขุนทด ศึกษาพิเศษสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
 - 4.4 นายปัญญา ทองสุพรรณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสุทธาโกชน์ ประธานคณะกรรมการฝ่ายวิจัยและประเมินผลศูนย์วิชาการ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
 - 4.5 นายกวี แสงมณี อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนวัดปลุกศรัทธา สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ประธานและกรรมการควบคุมปริญานินห์
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี สำนักงานเขตหนองจอก และสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่า t-distribution และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และได้ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1	การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ	มีค่าความเชื่อมั่น 0.84
ด้านที่ 2	เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	มีค่าความเชื่อมั่น 0.87
ด้านที่ 3	การจัดครูปฏิบัติการสอน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.85
ด้านที่ 4	การเตรียมการสอน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.82
ด้านที่ 5	สื่อการเรียนการสอน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.81
ด้านที่ 6	การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.87
ด้านที่ 7	การวัดผลและการประเมินผล	มีค่าความเชื่อมั่น 0.88
ด้านที่ 8	การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	มีค่าความเชื่อมั่น 0.91
ด้านที่ 9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.85
ด้านที่ 10	ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	มีค่าความเชื่อมั่น 0.90

7. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือของสำนักงานเขตลาดกระบัง ไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปแจก จำนวน 226 ฉบับ แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 ฉบับ และแบบสอบถามของครู จำนวน 191 ฉบับ และผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน จำนวนตามขนาด
ของโรงเรียน

ขนาดของ โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป			จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน			ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ	
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู
ขนาดเล็ก	13	67	80	13	67	80	100	100
ขนาดกลาง	14	72	86	14	72	86	100	100
ขนาดใหญ่	8	52	60	8	52	60	100	100
รวม	35	191	226	35	191	226	100	100

จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 226 ฉบับ เมื่อนำมาพิจารณา จำนวน
ตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน และตามประสบการณ์ในการบริหารงานของ
ผู้บริหารโรงเรียน ได้รายละเอียดดังตาราง 3 - 4

ตาราง 3 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน

ตำแหน่ง	โรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นต่ำกว่าร้อยละ 4	โรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4	รวม
ผู้บริหารโรงเรียน	14	21	35
ครู	77	114	191
รวม	91	135	226

ตาราง 4 จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี	ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	ประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี	รวม
10	15	10	35

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. แยกแบบสอบถามออกเป็น 3 กลุ่มตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ ขนาดของโรงเรียน ผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
3. นำแบบสอบถามมาตรวจให้ละเอียดเฉพาะตอนที่ 2 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน
5. แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.67 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
6. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ F-test
7. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ t-test
8. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยใช้ค่าสถิติ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2527 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร เพอร์กูสัน (Ferguson. 1981 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม ใช้สูตร ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2527 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ

s_H^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูง

s_L^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

5. การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 3 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (วิเชียร เกตุสิงห์. 2524 : 76)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

6. ถ้าค่าสถิติมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มโดยใช้วิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls Method) (Winer. 1971 : 185) ใช้สูตร

$$q = \frac{T_{\text{largest}} - T_{\text{smallest}}}{MS_{\text{error}}/\tilde{n}}$$

เมื่อ T_{largest} แทน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด

T_{smallest} แทน ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

MS_{error} แทน ค่าเฉลี่ยที่คลาดเคลื่อน

$\tilde{n}$ แทน ตัวกลางฮาร์โมนิคของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

q แทน ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

7. การทดสอบสมมติฐานข้อ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ใช้สูตร ชาดูวิทซ์ เทียมบุญประเสริฐ (2529 : 162)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	การแจกแจงของ t
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_p^2	แทน	ความแปรปรวนร่วม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ 10 ด้าน คือ

1. การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ
2. เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ

3. การจัดครูปฏิบัติการสอน
4. การเตรียมการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
7. การวัดผลและการประเมินผล
8. การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง
9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
10. ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรอิสระ คือขนาดของโรงเรียน ผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน และประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้ F-test

2.2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน คือโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นไม่เกิน ร้อยละ 4 และโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่า ร้อยละ 4 โดยใช้ t-test

2.3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงาน คือ มีประสิทธิภาพในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยใช้ F-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตาราง 5 - 15

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำนวนที่เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ	3.84	0.65	มาก	3.44	0.84	ปานกลาง	3.50	0.82	ปานกลาง
2	เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	4.19	0.56	มาก	3.87	0.79	มาก	3.92	0.77	มาก
3	การจัดครูปฏิบัติการสอน	4.11	0.55	มาก	3.61	0.84	ปานกลาง	3.69	0.82	มาก
4	การเตรียมการสอน	4.12	0.50	มาก	3.84	0.73	มาก	3.89	0.70	มาก
5	สื่อการเรียนการสอน	3.97	0.48	มาก	3.49	0.79	ปานกลาง	3.57	0.77	ปานกลาง
6	การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	3.38	0.58	ปานกลาง	3.11	0.85	ปานกลาง	3.15	0.82	ปานกลาง
7	การวัดผลและการประเมินผล	3.91	0.52	มาก	3.62	0.79	ปานกลาง	3.66	0.79	ปานกลาง
8	การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	3.73	0.59	มาก	3.41	0.86	ปานกลาง	3.46	0.83	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35				ครู N = 191				ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	4.05	0.60	มาก	3.77	0.77	มาก	3.81	0.75	มาก			
10		3.57	0.78	ปานกลาง	3.11	0.91	ปานกลาง	3.11	0.92	ปานกลาง			
	รวมเฉลี่ย	3.89	0.47	มาก	3.53	0.71	ปานกลาง	3.58	0.69	ปานกลาง			

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านเอกสารการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ด้านการเตรียมการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ส่วนด้านอื่น ๆ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

และถ้าพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเตรียมการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครู			ผู้บริหารโรงเรียนและครู		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ									
1	จัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ	3.54	0.66	ปานกลาง	3.19	0.97	ปานกลาง	3.25	0.93	ปานกลาง
2	ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียน	3.91	0.74	มาก	3.41	0.92	ปานกลาง	3.49	0.92	ปานกลาง
3	จัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา	3.97	0.71	มาก	3.68	0.98	มาก	3.73	0.95	มาก
4	ให้ครูมีส่วนร่วมจัดทำทำปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการงานวิชาการที่วางไว้	3.97	0.79	มาก	3.43	1.04	ปานกลาง	3.52	1.02	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การจัดแผนงานและโครงการงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ประเมินผลงานและโครงการงานวิชาการ เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา	3.80	0.90	มาก	3.50	1.01	ปานกลาง	3.54	1.00	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.84	0.65	มาก	3.44	0.84	ปานกลาง	3.50	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	จัดหาหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนและ กำหนดการสอนไว้บริการแก่ครู	4.26	0.61	มาก	3.94	0.95	มาก	3.99	0.92	มาก
2	แนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอน	4.06	0.59	มาก	3.53	0.93	ปานกลาง	3.62	0.91	ปานกลาง
3	จัดทำแบบเตรียมการสอนและบันทึกการสอน ไว้บริการแก่ครู	4.43	0.81	มาก	4.18	0.97	มาก	4.22	0.95	มาก
4	จัดทำตารางสอนส่วนตัว ตารางสอนประจำวัน และตารางสอนรวมไว้บริการแก่ครู	4.43	0.81	มาก	4.20	0.90	มาก	4.23	0.89	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	ส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อ ใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอน และใช้สำหรับการขอค่าตอบแทนและ แต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น	3.77	0.84	มาก	3.52	1.02	ปานกลาง	3.56	1.00	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	4.19	0.56	มาก	3.87	0.79	มาก	3.92	0.77	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการแนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอน และการส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอน และใช้สำหรับการขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

และถ้าพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการแนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอน และการส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอน และใช้สำหรับการขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนที่เป็นรายชื่อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ การจัดครูปฏิบัติการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดทําทะเบียนผู้ศึกษาและ ประสบการณ์ทางวิชาการของครู	4.06	0.94	มาก	3.78	0.94	มาก	3.82	0.94	มาก
2	จัดทําแบบสำรวจความต้องการเกี่ยวกับ ขั้นเรียนและวิชาที่ต้องการสอน	3.86	0.81	มาก	3.45	1.11	ปานกลาง	3.51	1.08	ปานกลาง
3	จัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิและประสบการณ์	4.23	0.69	มาก	3.50	1.07	ปานกลาง	3.61	1.05	ปานกลาง
4	ให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้า กลุ่มประสบการณ์มีส่วนร่วมในการพิจารณา จัดครูเข้าสอน	4.06	0.73	มาก	3.49	1.09	ปานกลาง	3.58	1.07	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การจัดครูปฏิบัติการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน			ครู			ผู้บริหารโรงเรียนและครู		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	จัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วน ใกล้เคียงกัน	4.37	0.65	มาก	3.84	1.03	มาก	3.92	1.00	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.11	0.55	มาก	3.61	0.84	ปานกลาง	3.69	0.82	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทบทวนเป็นนิติต่างการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการของครู และการจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

และถ้าพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทบทวนเป็นนิติต่างการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการของครู และการจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริการงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการสอน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ การเตรียมการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดบรรยายภาคในโรงเรียนที่เื้อต่อการเรียนการสอน	4.17	0.62	มาก	3.89	0.82	มาก	3.93	0.79	มาก
2	ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมเทคโนโลยีการสอนใหม่	4.26	0.56	มาก	3.92	0.82	มาก	3.97	0.80	มาก
3	แนะนำวิธีการจัดทําแผนการสอนเตรียมการสอน และบันทึกการสอนให้แก่ครู	4.20	0.63	มาก	3.75	0.94	มาก	3.82	0.92	มาก
4	ควบคุมดูแลให้ครูจัดทำแผนการสอนและเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์	4.09	0.85	มาก	3.99	0.92	มาก	4.00	0.91	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การเตรียมการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนให้สอดคล้อง กับทรัพยากรที่มีในห้องเรียน	3.89	0.80	มาก	3.66	0.92	ปานกลาง	3.70	0.90	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.12	0.50	มาก	3.84	0.73	มาก	3.89	0.70	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

และถ้าพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ สื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลิตสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ ต่าง ๆ	4.11	0.47	มาก	3.72	0.88	มาก	3.78	0.85	มาก
2	จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้ครูผลิตสื่อการเรียน การสอน	4.23	0.65	มาก	3.75	0.93	มาก	3.82	0.91	มาก
3	จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่ม ประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้บริการแก่ครู	4.00	0.64	มาก	3.40	0.95	ปานกลาง	3.50	0.93	ปานกลาง
4	จัดห้องสมุดที่สะดวกต่อการนำใช้	3.54	0.95	ปานกลาง	2.97	1.06	ปานกลาง	3.06	1.06	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ สื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.97	0.62	มาก	3.62	0.91	ปานกลาง	3.68	0.88	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.97	0.48	มาก	3.49	0.79	ปานกลาง	3.57	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้บริการแก่ครู และการจัดห้องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการนำไปใช้ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการจัดห้องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการนำไปใช้ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้ครูใช้ผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดให้มีการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	3.51	0.61	ปานกลาง	3.24	0.96	ปานกลาง	3.28	0.92	ปานกลาง
2	จัดให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	3.46	0.56	ปานกลาง	3.19	0.99	ปานกลาง	3.23	0.94	ปานกลาง
3	มีการบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน	3.46	0.78	ปานกลาง	3.16	0.96	ปานกลาง	3.21	0.94	ปานกลาง
4	ประสานงานกับศึกษานิเทศก์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.37	0.73	ปานกลาง	3.29	1.01	ปานกลาง	3.31	0.98	ปานกลาง
5	นำครูไปศึกษาดูงานในโรงเรียนมาตรฐานดีเด่น	3.09	0.82	ปานกลาง	2.65	1.09	ปานกลาง	2.72	1.07	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.38	0.58	ปานกลาง	3.11	0.85	ปานกลาง	3.15	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

และถ้าพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ การวัดผลและการประเมินผล	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	จัดการอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล การศึกษา	3.63	0.81	ปานกลาง	3.37	0.93	ปานกลาง	3.41	0.91	ปานกลาง
2	จัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	3.77	0.84	มาก	3.47	0.96	ปานกลาง	3.52	0.95	ปานกลาง
3	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแบบทดสอบนักเรียนทั้ง ภาคความรู้และภาคปฏิบัติควบคู่กันไป	3.91	0.74	มาก	3.55	0.96	ปานกลาง	3.61	0.94	ปานกลาง
4	ควบคุมและดำเนินการวัดผลการเรียนการสอน อย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบ	4.09	0.61	มาก	3.78	0.92	มาก	3.83	0.89	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การวัดผลและการประเมินผล	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	มีการจัดทำข้อมูลสถิติสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้เป็นหลักฐาน	4.17	0.71	มาก	3.92	0.96	มาก	3.96	0.93	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.91	0.52	มาก	3.62	0.79	ปานกลาง	3.66	0.76	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การควบคุมและดำเนินการวัดผล การเรียนการสอนอย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบ และการให้มีการจัดทำข้อมูล สถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การควบคุมและดำเนินการวัดผล การเรียนการสอนอย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบ และการให้มีการจัดทำข้อมูล สถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน ส่วนข้ออื่นมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริการงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	แนะนำครูให้เห็นถึงความสำคัญของการ ประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	3.83	0.71	มาก	3.49	0.93	ปานกลาง	3.54	0.90	ปานกลาง
2	จัดหาเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการประเมินตนเอง ไว้บริการแก่ครู	3.83	0.66	มาก	3.43	0.98	ปานกลาง	3.49	0.94	ปานกลาง
3	จัดครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง	3.97	0.71	มาก	3.66	1.02	ปานกลาง	3.71	0.99	มาก
4	ให้ครูประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา	3.66	0.87	ปานกลาง	3.27	1.02	ปานกลาง	3.33	1.01	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35				ครู N = 191				ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226			
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	มีการสรุปผล วิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน การใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำผลไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู	3.37	0.84	ปานกลาง	3.19	1.01	ปานกลาง	3.22	0.99	ปานกลาง			
	รวมเฉลี่ย	3.73	0.59	มาก	3.41	0.86	ปานกลาง	3.46	0.83	ปานกลาง			

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการให้ครูประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และการให้มีการสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดให้มีหนังสือ คู่มือครู แผนการสอน และเอกสารที่ครูใช้ศึกษาแล้ว	4.03	0.66	มาก	3.77	0.98	มาก	3.81	0.94	มาก
2	ส่งเสริมครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นทักษะกระบวนการในการแสวงหา ความรู้มากกว่าการท่องจำเนื้อหา	4.03	0.71	มาก	3.74	0.90	มาก	3.79	0.87	มาก
3	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมความต้องการของท้องถิ่น	3.77	0.73	มาก	3.59	0.87	ปานกลาง	3.62	0.85	ปานกลาง
4	ให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความแตกต่าง ของนักเรียน	4.20	0.63	มาก	3.86	0.88	มาก	3.92	0.85	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ส่งเสริมให้มีการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่ง สนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	4.23	0.69	มาก	3.86	0.90	มาก	3.92	0.88	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.05	0.60	มาก	3.77	0.77	มาก	3.81	0.75	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของท้องถิ่น มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของท้องถิ่น มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวนเป็นรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดให้ศูนย์สารสนเทศทางวิชาการในโรงเรียน	3.31	0.87	ปานกลาง	2.91	1.05	ปานกลาง	2.97	1.03	ปานกลาง
2	แนะนำครูให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการช่วยในการจัดการเรียนการสอน	3.37	0.88	ปานกลาง	2.92	1.03	ปานกลาง	2.99	1.02	ปานกลาง
3	จัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นขึ้นของนักเรียน	4.00	0.84	มาก	3.52	1.05	ปานกลาง	3.60	1.03	ปานกลาง
4	จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความรู้ความสามารถ และความถนัด	3.60	0.95	ปานกลาง	3.08	1.02	ปานกลาง	3.16	1.02	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	ผู้บริหารโรงเรียน N = 35			ครู N = 191			ผู้บริหารโรงเรียนและครู N = 226		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	นำข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาการงานวิชาการของโรงเรียน	3.66	0.91	ปานกลาง	3.12	1.00	ปานกลาง	3.20	1.00	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.59	0.78	ปานกลาง	3.11	0.91	ปานกลาง	3.11	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ถ้าพิจารณาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการเลื่อนชั้น ข้าราชการของนักเรียน ส่วนข้ออื่น ๆ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเฉพาะครู พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตาราง 16 - 20

ตาราง 16 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.92	.46	.68
	ภายในกลุ่ม	223	150.54	.68	
เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.53	.77	1.31
	ภายในกลุ่ม	223	130.93	.59	
การจัดครูปฏิบัติการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.42	1.21	1.82
	ภายในกลุ่ม	223	148.29	.67	
การเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.26	.13	.26
	ภายในกลุ่ม	223	110.84	.50	

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.84	1.92	3.32*
	ภายในกลุ่ม	223	128.71	.58	
การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.79	.39	.58
	ภายในกลุ่ม	223	151.16	.68	
การวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.75	.38	.65
	ภายในกลุ่ม	223	128.91	.58	
การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	.83	.42	.60
	ภายในกลุ่ม	223	155.72	.70	
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.03	1.02	1.82
	ภายในกลุ่ม	223	124.55	.56	

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.10	.05	.06
	ภายในกลุ่ม	223	183.34	.82	
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.68	.34	.71
	ภายในกลุ่ม	223	107.57	.48	

*p < .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เพื่อหาความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของ นิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls Method) ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติงานอยู่		ใหญ่	กลาง	เล็ก
ด้านสื่อการเรียนการสอน	$\bar{x}$	3.40	3.53	3.73
ใหญ่	3.40	-		
กลาง	3.53	.13	-	
เล็ก	3.73	.33*	.20	-

*p < .05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างจากผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามผลการ
สอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนที่แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่าร้อยละ 4 N = 91		เกินกว่าร้อยละ 4 N = 135		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การจัดทำแผนงานและโครงการงาน วิชาการ	3.65	.83	3.41	.81	-2.15*
เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	4.10	.70	3.80	.79	-2.91
การจัดครูปฏิบัติการสอน	3.88	.68	3.56	.88	-3.06
การเตรียมการสอน	4.10	.63	3.74	.71	-3.86
สื่อการเรียนการสอน	3.74	.71	3.45	.79	-2.85
การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	3.31	.80	3.04	.89	-2.50*
การวัดผลและการประเมินผล	3.90	.66	3.50	.78	-4.01
การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	3.63	.75	3.34	.87	-2.54*

ตาราง 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่าร้อยละ 4 N = 91		เกินกว่าร้อยละ 4 N = 135		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.97	.75	3.70	.73	-2.66
ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	3.38	.83	3.05	.93	-2.68
รวมทุกด้าน	3.77	.61	3.46	.72	-3.32

*p < .05

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นต่ำกว่า ร้อยละ 4 และที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่า ร้อยละ 4 มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นต่ำกว่า ร้อยละ 4 และที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4 มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการบริหารเองผู้บริหารโรงเรียน เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การจัดทำแผนงานและ โครงการงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.04	.02	.05
	ภายในกลุ่ม	32	14.18	.44	
เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.40	.20	.62
	ภายในกลุ่ม	32	10.31	.32	
การจัดครูปฏิบัติการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.09	.04	.14
	ภายในกลุ่ม	32	10.26	.32	
การเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.33	.17	.65
	ภายในกลุ่ม	32	8.17	.26	

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.42	.21	.91
	ภายในกลุ่ม	32	7.35	.23	
การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.76	.38	1.13
	ภายในกลุ่ม	32	10.75	.34	
การวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.43	.21	.77
	ภายในกลุ่ม	32	8.87	.28	
การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.93	1.47	5.23*
	ภายในกลุ่ม	32	8.98	.28	
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.08	.04	.10
	ภายในกลุ่ม	32	12.11	.38	

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.25	.13	.20
	ภายในกลุ่ม	32	20.38	.64	
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.17	.09	.37
	ภายในกลุ่ม	32	7.33	.23	

*p < .05

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของนิวแมนคูลส์ (Newman - Neuls Method) ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เป็นรายคู่ จำแนกตามประสบการณ์ในการ
บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ประสบการณ์ในการบริหารงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	เกินกว่า 10 ปี
ด้าน การประเมินการใช้หลักสูตร ด้วยตนเอง	$\bar{X}$	4.08	3.77	3.32
ต่ำกว่า 5 ปี	4.08	-		
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	3.77	.31	-	
เกินกว่า 10 ปี	3.32	.76*	.45*	-

*p < .05

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน
ต่ำกว่า 5 ปี และเกินกว่า 10 ปี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินการใช้
หลักสูตรด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้บริหารโรงเรียนที่มี
ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และเกินกว่า 10 ปี มีทักษะต่อการ
บริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน ต่ำกว่า
5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินการใช้หลักสูตร
ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ
ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ
8. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการสอบตกชั้นของนักเรียนในโรงเรียนที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 โดยเป็นผู้บริหารงานโรงเรียน จำนวน 35 คน ครู จำนวน 384 คน รวม 419 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวนเป็น
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 35 คน จาก 20 โรงเรียน
 - 2.2 ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 191 คน จาก 20 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 10 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ด้านละ 5 ข้อ รวมจำนวน 50 ข้อ แบบสอบถามตอนที่ 2 ได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน
2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ F-test
3. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนที่ต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ t-test
4. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ F-test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทักษะว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีการบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีการบริหารอยู่ในระดับมากคือ ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ด้านการเตรียมการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง และด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะว่าโดยรวมและเป็นรายด้านเกือบทุกด้าน มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีทักษะว่าโดยรวมและเป็นรายด้านเกือบทุกด้านมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเตรียมการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก

มีข้อนำสังเกตคือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายข้อเกือบทุกข้อ มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายข้อเกือบทุกข้อ มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายข้อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดทำแผนงานและโครงการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษาที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายข้อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อแนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอน และข้อส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอน และใช้สำหรับการขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายข้อทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายข้อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อแนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอน และข้อส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนและใช้สำหรับการขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก และมีทัศนะเป็นรายข้อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดทำทะเบียนบุคลากรทางการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการของครู และข้อจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายข้อทุกข้อมีการบริหาร

อยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดทำทะเบียนวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ทางวิชาการของครู และข้อจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีส่วนใกล้เคียงกัน ที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการเตรียมการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนะเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ วัสดุบริการแก่ครู และข้อจัดห้องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการนำไปใช้ ที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดห้องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการนำไปใช้ที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และข้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน ที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.7 ด้านการวัดผลและการประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกชื่อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อควบคุมและดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนอย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบและข้อมีการจัดทำข้อมูลสถิติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน ที่มีการบริหารอยู่ใน

ระดับมาก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อจัดการอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อควบคุมและดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนอย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบ และข้อมีการจัดทำข้อมูลสถิติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐานที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.8 ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อให้ครูประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา และข้อมีการสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.9 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของท้องถิ่น ที่มีการบริหารอยู่ในระดับกลาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นที่มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.10 ด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อเกือบทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อจัดทำสถิติข้อมูลการเลื่อนชั้น ชั้นของนักเรียนที่มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกข้อมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างจากผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่

4. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นต่ำกว่าร้อยละ 4 มีการบริหารงานวิชาการด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นเกินกว่าร้อยละ 4

5. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองแตกต่างจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์รัตน์ จุลนวล (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่ามีการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 ซึ่งมีเป้าหมายพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครไว้อย่างชัดเจน จึงจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการให้กับผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้ และนอกจากนี้การเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ยังต้องได้รับการคัดเลือกและเข้ารับ

การอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา (ผบ.ศ.) และหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง (ผบศ.ส.) ก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่จริง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการศึกษา. 2535) ไว้ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการได้รับการพิจารณาลำดับความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ในบรรดางานต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการ จากเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครนี้เอง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างส่งผลต่อการดำเนินงาน เช่น ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการต่าง ๆ เหล่านี้ ในแต่ละโรงเรียนได้รับการจัดสรรหรือจัดหามาได้ไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้ผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยได้รับการอบรมและสัมมนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นประจำทุกปี การอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา (ผบ.ศ.) หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง (ผบศ.ส.) และหลักสูตรยุทธศาสตร์ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น และประการสำคัญการบริหารงานวิชาการถือเป็นภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการศึกษา. 2535) ซึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แต่งตั้งคณะกรรมการออกติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเป็นประจำปี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก ในฐานะผู้รับผิดชอบของการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เกิดขึ้น ตรงกันข้ามกับครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย

การอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา (ผบ.ศ) และหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง (ผบศ.ส.) ก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่จริง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการศึกษา. 2535) ไว้ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการได้รับการพิจารณาลำดับความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ในบรรดางานต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการ จากเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครนี้เอง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนั้น ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างส่งผลต่อการดำเนินงาน เช่น ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการต่าง ๆ เหล่านี้ ในแต่ละโรงเรียนได้รับการจัดสรรหรือจัดหามาได้ไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้ผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยได้รับการอบรมและสัมมนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นประจำทุกปี การอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา (ผบ.ศ.) หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง (ผบศ.ส.) และหลักสูตรยุทธศาสตร์ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น และประการสำคัญการบริหารงานวิชาการถือเป็นภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการศึกษา. 2535) ซึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แต่งตั้งคณะกรรมการออกติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเป็นประจำทุกปี ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก ในฐานะผู้รับผิดชอบผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เกิดขึ้น ตรงกันข้ามกับครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย

ที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย ซึ่งรับผิดชอบเฉพาะชั้น เฉพาะวิชา หรือเฉพาะด้านเท่านั้น ประกอบกับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ทางวิชาการของครูผู้สอนมีน้อยกว่าผู้บริหาร โรงเรียนจึงมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนหรือกลุ่มครู ต่างเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติในเรื่องนี้มากกว่า ด้านอื่น ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้ง 2 กลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสูงขึ้นตามลำดับ ดังรายงานสถิติการศึกษาที่สำคัญ (สำนักงานการศึกษา. 2536 : 12) พบว่าปีการศึกษา 2534 คนละ 7,473 บาท ปีการศึกษา 2535 คนละ 8,242 บาท ปีการศึกษา 2536 คนละ 11,599 บาท ด้วยเหตุนี้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงมีเอกสารการปฏิบัติงานทางวิชาการ อาทิเช่น หลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอนเพียงพอ กับการต้องการของครูในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานวิชาการด้าน เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านมีประเด็นที่ควรจะนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 เมื่อพิจารณาด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการพบว่า การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา เป็นข้อที่ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครู ต่างเห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านการจัดทำแผนงาน และโครงการวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของสำนักงานการศึกษา ของศูนย์วิชาการเขต และของโรงเรียนต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน โดยมีแนวดำเนินการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) และได้จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร และการจัดอบรมการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ ผู้บริหารโรงเรียนได้บริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้อย่างมีระบบมีขั้นตอน จึงทำให้ทั้ง ผู้บริหารโรงเรียนและครูต่างมีทัศนะอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

2.2 เมื่อพิจารณาด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ พบว่า การจัดทำตารางสอนส่วนตัว ตารางสอนประจำชั้น และตารางสอนรวมไว้บริการแก่ครู เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครูต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านเอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ ทั้งนี้เพราะการจัดทำตารางสอนเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวครู และตัวนักเรียน และประการสำคัญ การจัดทำตารางสอนยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนในการควบคุม กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอนของครู อาจารย์ได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารโรงเรียนจึงเอาใจใส่ในเรื่องนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา. 2535 : 11) ที่กำหนดว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดทำตารางสอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน

2.3 เมื่อพิจารณาด้านการจัดครูปฏิบัติการสอนพบว่า การจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครูต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านการจัดครูปฏิบัติการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนประถมศึกษามีจำนวนน้อย มีภาระหน้าที่ในการสอนคล้ายคลึงกันคือ ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นและทำการสอนวิชาหลักคือ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เหมือน ๆ กัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงมักจัดจำนวนชั่วโมงสอนให้ใกล้เคียงกัน ยกเว้นครูประจำวิชาหรือครูพิเศษที่รับผิดชอบสอนวิชาใดวิชาหนึ่งแล้วยังมีหน้าที่ดูแลงานด้านอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ครูประจำวิชาเหล่านี้อาจได้รับมอบหมายให้ทำการสอนน้อยชั่วโมงกว่า ครูประจำชั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 186) ที่กล่าวว่า ภาระงานสอนของครูไม่ควรเหลื่อมล้ำกัน หากครูอาจารย์มีหน้าที่ในด้านอื่นก็ควรได้รับมอบหมายงานสอนให้น้อยลง

2.4 เมื่อพิจารณาด้านการเตรียมการสอนพบว่า การควบคุมดูแลให้ครูจัดทำแผนการสอนและเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนะตรงกันถึงแม้กลุ่มผู้บริหารจะมีทัศนะว่ามีการบริหารเป็นอันดับ 4 ส่วนครูมีทัศนะว่าอยู่ในอันดับ 1 ก็ตาม ทั้งนี้เพราะเป็นนโยบายของกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา. 2537) โดยรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่าย

การศึกษา (นางบุญนา ทานสัมฤทธิ์) กำหนดให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร จัดทำเตรียมการสอนและบันทึกการสอนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของครูก่อนเข้าทำการสอน

2.5 เมื่อพิจารณาด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า การจัดวัสดุอุปกรณ์ให้ครู ใช้ผลิตสื่อการเรียนการสอน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่นไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครูต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านสื่อการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะทาง กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ให้กับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดอย่างทั่วถึง โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ทำหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณหมวดค่าวัสดุในโรงเรียนของตน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 245) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและอำนวยความสะดวกในการจัดหาวัสดุผลิตสื่อการเรียนการสอน

2.6 เมื่อพิจารณาด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนพบว่า การประสานงานกับศึกษานิเทศก์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ซึ่งทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนะตรงกัน ถึงแม้กลุ่มผู้บริหารจะมีทัศนะว่ามีการบริหารเป็นอันดับที่ 4 ส่วนครูมีทัศนะว่าอยู่ในอันดับ 1 ก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่า การนิเทศงานวิชาการเป็นงานของศึกษานิเทศก์หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ประเมินเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน จึงให้ความสำคัญในเรื่องการประสานงานกับศึกษานิเทศก์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมากกว่าเรื่องอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ขวัญสาราณ (2531 : 90) ที่ทำการศึกษาสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังมีแนวคิดว่าการนิเทศเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ โดยยังขาดความรู้ความเข้าใจว่า การนิเทศเป็นความร่วมมือระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2.7 เมื่อพิจารณาด้านการวัดผลและการประเมินผลพบว่า การจัดทำข้อมูลสถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่นไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครู ต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านการวัดผลและการประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้เพราะ

เป็นแนวปฏิบัติในการวัดผลและการประเมินผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภายหลังการสอบไล่ปลายภาคเรียนและปลายปีผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรวบรวมข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน รายงานสำนักงานเขต และสำนักการศึกษาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจลียว คีโย (2530 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ซึ่งกล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยให้ครูจัดทำสถิติ ข้อมูลแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้น ทุกวิชา และทุกภาคเรียน หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น

2.8 เมื่อพิจารณาด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองพบว่า การจัดครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ไม่ว่าจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครู ต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา และศูนย์วิชาการเขตเป็นผู้รับผิดชอบจัดการอบรมการใช้หลักสูตรใหม่ให้กับครูทุกคนโดยทยอยอบรมปีละ 1 ระดับชั้น จนครบทุกชั้นทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับวรสุดา บุญไวโรจน์ (2526 : 260) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรและการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อความรู้และประสบการณ์นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.9 เมื่อพิจารณาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า การจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความแตกต่างของนักเรียน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ซึ่ง 2 กลุ่ม มีทัศนะตรงกัน ถึงแม้กลุ่มผู้บริหารจะมีทัศนะว่ามีการบริหารเป็นอันดับที่ 2 ส่วนครูมีทัศนะว่าอยู่ในระดับ 1 ก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียน ต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4

(พ.ศ. 2535 - 2539) ที่ระบุว่า จะลดอัตราการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนให้เหลือน้อยไม่เกินร้อยละ 4 ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องหามาตรการเสริมในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยการสอนซ่อมเสริม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา อาแว (2534 : 127) ที่ศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ซึ่งกล่าวว่า ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนตามความถนัดความสนใจ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน

2.10 เมื่อพิจารณาด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการพบว่า การจัดทำข้อมูลสถิติการเลื่อนชั้น ซ้ำชั้นของนักเรียน เป็นข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ไม่ว่าจะเป็นพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มครู ต่างก็เห็นตรงกันว่าข้อนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำข้อมูล สถิติ การเลื่อนชั้นซ้ำชั้นของนักเรียน เป็นระเบียบปฏิบัติในการวัดผล และการประเมินผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดทำหลังการสอบไล่ปลายปี เพื่อรายงานสำนักงานเขต และสำนักงานการศึกษาตามลำดับ และยังนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พิชิต เย็นทรง (2537 : 77) ที่ทำการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาค 2 ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดทำสถิติการเลื่อนชั้น ซ้ำชั้น ภายหลังการสอบไล่ปลายปีและนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนในปีต่อไป

3. จากการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกันพบว่า มีการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รักษาศิลป์ (2534 : 83 - 84) ที่ทำการศึกษารายงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเป็นอย่างมาก โดยได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการศึกษาอย่างเพียงพอกับความ

ต้องการพร้อมทั้งได้มอบหมายให้สำนักการศึกษาจัดทำเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา. 2535) เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้ปฏิบัติงาน โดยมีหน่วยศึกษานิเทศก์ และศูนย์วิชาการเขตเป็นที่เล็งคอยช่วยเหลือ เหตุนี้ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันจึงบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต เย็นทรวง (2537 : 78) ที่ทำการศึกษาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาค 2 พบว่า ผู้บริหาร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก มีทรัพยากรทางการบริหารมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ผ่านการสัมมนาทางวิชาการของกรุงเทพมหานครเหมือนกัน

4. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น ต่างกัน พบว่ามีการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กับโรงเรียน ในสังกัดอย่างทั่วถึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการจัดการองค์การและ มีวัสดุในการบริหารงานใกล้เคียงกัน มีการปฏิบัติงานเป็นแนวเดียวกัน สอดคล้องกับเกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา. 2535) ที่กำหนด ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาที่กำหนด เพื่อยกระดับการศึกษาของทุกโรงเรียนให้ทัดเทียมกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการจัดทำแผนงาน และโครงการงานวิชาการ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการประเมิน การใช้หลักสูตรด้วยตนเอง แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโรงเรียน ที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นน้อยกว่าร้อยละ 4 ได้เข้ารับการอบรม ได้ศึกษาค้นคว้า มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดีทั้ง 10 ด้าน โดยเฉพาะด้านการวางแผนงาน และโครงการงานวิชาการ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการประเมิน การใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ซึ่งเป็นงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา อาแว (2534 : 130) ที่ทำการศึกษาการ ปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประถมศึกษา

จังหวัดปัตตานี ซึ่งกล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับ การวางแผนงาน การดำเนินงานตามขั้นตอน การเฝ้าผลงานการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตลอดจนการดำเนินงาน

5. จากการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่างกัน พบว่ามีการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ไพโรจน์ ชูช่วย (2532 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ได้รับการ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล เป็นต้น ในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนก็มีการคัดเลือกเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถาน ศึกษา ก่อนที่จะส่งไปปฏิบัติงานจริง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน บริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง แตกต่างจาก ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี ได้ผ่านการอบรม ผ่านการปฏิบัติงานด้านการประเมิน การใช้หลักสูตรด้วยตนเองมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี อีกประเด็นหนึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มักได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งเป็น โรงเรียนที่มีวัสดุอุปกรณ์พร้อม มีบุคลากรพร้อม มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ช่วยกลั่นกรองงานให้ จึงสามารถบริหารงานวิชาการด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองได้ดีกว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิท เหมาสุสิทธิ์ (2527 : 166) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนมากกว่า โรงเรียนที่ผู้บริหารมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สำนักการศึกษาและศูนย์วิชาการเขตควรจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนและครู ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการ และควรตั้งคณะกรรมการออกติดตามประเมินผลอย่างจริงจังอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง และควรจัดห้องทางวิชาการเป็นศูนย์สารสนเทศในโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ครูได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีห้องสไลด์ทัศนอุปกรณ์เพื่อให้ครูได้ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้ครูได้ทำการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูในภาคเรียนและปีการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสำนักงานเขตอื่น ๆ เพื่อจะทำให้ผลการวิจัยครอบคลุมและกว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมของชุมชน และนโยบายทางการเมือง เป็นต้น
3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจากประชากรกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษา เป็นต้น
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรเป็นเครื่องมือหลายรูปแบบนอกจากแบบสอบถาม ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือใช้หลายรูปแบบรวมกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติมา ปรีดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรวิทัศน์, 2532.
- กฤษฎา อาแว. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี. ปรินทูนีพจน์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- กรุงเทพมหานคร, สำนักงานการศึกษา. คู่มือการประเมินเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน โรงเรียน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานการศึกษา, 2535.
- _____. แผนงานการศึกษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานการศึกษา, 2534.
- _____. สถิติการศึกษาที่สำคัญ ปีการศึกษา 2536. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานการศึกษา, 2536.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ เจ็ด พ.ศ. 2535 - 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2535.
- เจริญ ขวัญชำนาญ. สมรรถภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปรินทูนีพจน์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- เจลิยา คียิน. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2528 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. ปรินทูนีพจน์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัดสำเนา.
- ชาตวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. "วิธีการสถิติสำหรับการวิจัย," เอกสารการสอนวิชาสถิติ 511. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ทิพย์วรรณ อากาศวาท. การบริหารวิชาการของวิทยาลัยพยาบาล. ปรินทิพอนันท์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ประยงค์ ชูรักษ์. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินทิพอนันท์ กศ.ม.

สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531. ถ่ายเอกสาร.

ปราโมทย์ ศรีสมบัติ. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน.

ปรินทิพอนันท์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.

อัดสำเนา.

ปรีชา คัมภีรปรกรณ์. เอกสารประกอบการสอนขบวนการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ : ขวนพิมพ์, 2526.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม

กรุงเทพฯ, 2535.

พงศ์รัตน์ จุลนวล. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล. ปรินทิพอนันท์ กศ.ม. สงขลา :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. อัดสำเนา.

พิชิต เย็นทรวง. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร ในภาค 2. ปรินทิพอนันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ไพโรจน์ ชูช่วย. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินทิพอนันท์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.

ปิฎกโชติ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

ทวีกิจการพิมพ์, 2537.

- วรางคณา ปั้นสายนาศ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม.
ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.
- วรสุตา บุญไวโรจน์. การวัดผลและประเมินผลในระดับประถมศึกษา หลักและแนวปฏิบัติ
ในโรงเรียนประถมศึกษา. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- วันนอร์ มะทา. กิจกรรมเสริมหลักสูตรทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ไอเดียนส์ไตร์ จำกัด, 2527.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : เรือนอักษร, 2524.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2535.
- สังัด อุทรานันท์. "20 งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา," ครูเชียงราย. 18 :
30 - 34 ; ธันวาคม 2526.
- สนิท เพ็งสาธุ. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ พัทธกษ. การประเมินสมรรถภาพการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530. อัดสำเนา.
- สามารถ รักษาศิลป์. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์.
ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.
- สายหยุด จำปาทอง. งานนิเทศการศึกษา. ม.ป.ท., 2526.
- องค์การ อินทรมพรรย. เอกสารการสอนชุดการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

อุทัย บุณยประเสริฐ และชโลมใจ กิงควาวัฒน์. หลักและแนวทางในการนิเทศภายในสำหรับ

โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1970.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and
Education. New York : McGraw - Hill, Inc., 1981.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Horgan. "Determining Sample
Size For Research Activities," Educational and Psychological
Measurement. 30 : 607 - 610 ; 1970.

Martellaro, Helena Christina Aronson. "The Relationship of School
Enrollment Size to Academic Achievement in New Mexico,"
Dissertation Abstracts International. 45(4) : 384 - A ;
May, 1983.

Mattox, Donalds. "A study of Inservice Needs of Illinois Public
School Elementary Principals," Dissertation Abstracts
International. University Microfilm International.
12(1) : 1 ; June, 1978.

חנאסא

ที่ ทม 1007/1838

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประพนธ์ เกาะแก้ว เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

อ.สุทีพรรณ พัฒนพาณิชย์ กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้บริหาร
โรงเรียน และครู อาจารย์ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538
เพื่อเป็นข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

โรงเรียนวัดพลมานีย์ แขวงทับยาว

เขตลาดกระบัง กทม. 10520

3 มีนาคม 2539.

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่) โรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายประทวน เกาะแก้ว ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ระดับ 6 โรงเรียน
วัดพลมานีย์ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร"

ในการวิจัยครั้งนี้ จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทางการวิจัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตลาดกระบังทั้ง 20 โรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนของท่านใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้
ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ชุด
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ชุด
3. ครูผู้สอน จำนวน ชุด

และขอความกรุณาเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดใส่ซอง โดยผู้วิจัยจะมารับแบบสอบถาม

ดังกล่าวด้วยตนเอง ในวันที่ 10 มีนาคม 2538

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายประทวน เกาะแก้ว)

ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดพลมานีย์

โรงเรียนวัดพลมานีย์

โทร. 3269003

การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

ข้อ	t	ข้อ	t
1	3.13	21	4.21
2	4.54	22	5.03
3	5.70	23	2.95
4	5.85	24	4.46
5	4.01	25	5.34
6	5.67	26	5.02
7	8.27	27	7.64
8	3.52	28	5.16
9	3.28	29	7.99
10	6.49	30	8.13
11	4.07	31	6.98
12	6.82	32	8.41
13	5.80	33	6.29
14	5.43	34	6.09
15	4.90	35	6.59
16	6.00	36	6.32
17	4.50	37	7.22
18	6.14	38	6.14
19	2.27	39	5.37
20	6.79	40	7.10

ข้อ	t	ข้อ	t
41	7.65	46	5.11
42	5.88	47	5.42
43	4.26	48	6.62
44	6.42	49	6.87
45	5.31	50	7.07

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ด้านตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์
ในการบริหารงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

- [] ผู้อำนวยการโรงเรียน
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
- [] อาจารย์ใหญ่
- [] ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
- [] ครูใหญ่
- [] ครู

2. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านสังกัด

- [] ขนาดเล็ก (มีนักเรียน 1 - 400 คน)
- [] ขนาดกลาง (มีนักเรียน 401 - 800 คน)
- [] ขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 801 คนขึ้นไป)

3. ประสบการณ์ในการบริหารงานของท่าน (ตอบเฉพาะผู้บริหารเท่านั้น ครูไม่ต้องตอบ)

- [] ต่ำกว่า 5 ปี
- [] ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี
- [] มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่า
 เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนกระทำในการบริหารงานวิชาการที่ตรงกับความเป็นจริง
 มากที่สุด

เกณฑ์การพิจารณา

มากที่สุด หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำอยู่เสมอหรือบ่อยที่สุด
 มาก หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้งแต่ไม่เป็นประจำ
 ปานกลาง หมายถึง ปฏิบัติเป็นครั้งคราว
 น้อย หมายถึง ปฏิบัติน้อยหรือนาน ๆ ครั้ง
 น้อยมาก หมายถึง ปฏิบัติน้อยมากหรือไม่ปฏิบัติเลย

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ</u>					
1	จัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ					
2	ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียน					
3	จัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา					
4	ให้ครูมีส่วนร่วมจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการงานวิชาการที่วางไว้					
5	ประเมินผลงานและโครงการงานวิชาการเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา					

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>เอกสารปฏิบัติงานวิชาการ</u>					
6	จัดทำหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนและกำหนดการสอน ไว้บริการแก่ครู					
7	แนะนำครูให้เข้าใจถึงโครงสร้างของหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนและกำหนดการสอน					
8	จัดทำแบบเตรียมการสอนและบันทึกการสอนไว้บริการ แก่ครู					
9	จัดทำตารางสอนส่วนตัว ตามตารางสอนประจำชั้นและ ตารางสอนรวมไว้บริการแก่ครู					
10	ส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้เป็นหนังสือ ประกอบการเรียนการสอน และใช้สำหรับการขอกำหนด ตำแหน่งและแต่งตั้งให้ข้าราชการครูได้ดำรงตำแหน่ง สูงขึ้น					
	<u>การจัดครูปฏิบัติการสอน</u>					
11	จัดทำทะเบียนวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ทาง วิชาการของครู					
12	จัดทำแบบสำรวจความต้องการเกี่ยวกับชั้นเรียนและ วิชาที่ต้องการสอน					

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การจัดครูปฏิบัติการสอน</u>					
13	จัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิและประสบการณ์					
14	ให้ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดครูเข้าสอน					
15	จัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน					
	<u>การเตรียมการสอน</u>					
16	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียน การสอน					
17	ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ..					
18	แนะนำวิธีการจัดทำแผนการสอน เตรียมการสอนและ บันทึกการสอนให้แก่ครู					
19	ควบคุมดูแลให้ครูจัดทำแผนการสอนและเตรียมการสอน ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์					
20	ส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับทรัพยากร ที่มีในท้องถิ่น					
	<u>สื่อการเรียนการสอน</u>					
21	ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อ การเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ					

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>สื่อการเรียนการสอน</u>					
22	จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูใช้ผลิตสื่อการเรียนการสอน					
23	จัดสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ					
	ไว้บริการแก่ครู					
24	จัดห้องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการนำไปใช้					
25	ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
	อย่างสม่ำเสมอ					
	<u>การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน</u>					
26	จัดให้มีการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน					
27	ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน					
28	มีการบันทึกผลการนิเทศไว้เป็นหลักฐาน					
29	ประสานงานกับศึกษานิเทศก์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
30	นำครูไปศึกษาดูงานในโรงเรียนมาตรฐานดีเด่น					
	<u>การวัดผลและการประเมินผล</u>					
31	จัดการอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล					
	และการประเมินผลการศึกษา					
32	จัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ครูได้					
	ศึกษาค้นคว้า					

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>การวัดผลและการประเมินผล</u>						
33	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแบบทดสอบนักเรียนทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติควบคู่กันไป					
34	ควบคุมและดำเนินการวัดผลการเรียนการสอนอย่างมีระบบและถูกต้องตามระเบียบ					
35	มีการจัดทำข้อมูล สถิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็นหลักฐาน					
<u>การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง</u>						
36	แนะนำให้ครูเห็นความสำคัญของการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง					
37	จัดหาเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการประเมินตนเองไว้บริการแก่ครู					
38	จัดครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ..					
39	ให้ครูได้ประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา					
40	มีการสรุปผล วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินใช้หลักสูตรด้วยตนเอง เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู					

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>					
41	จัดให้มีมุมหนังสือ คู่มือครู แผนการสอน และเอกสารที่ครูใช้ศึกษาค้นคว้า					
42	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการในการแสวงหาความรู้มากกว่าการท่องจำเนื้อหา					
43	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของท้องถิ่น					
44	ให้มีการสอนซ่อมเสริมตามความแตกต่างของนักเรียน					
45	ส่งเสริมให้มีการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
	<u>ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ</u>					
46	จัดให้มีศูนย์สารสนเทศทางวิชาการในโรงเรียน					
47	แนะนำครูให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการช่วยในการจัดการเรียนการสอน					
48	จัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการเลื่อนชั้น ขั้ชั้นของนักเรียน					
49	จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความรู้ความสามารถและความถนัด					
50	นำข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายประทวน เกาะแก้ว
เกิดวันที่	16 พฤษภาคม 2495
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	82/116 หมู่ 3 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งการงาน	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดพลมานี้อยู่ แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2505	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนิกรนรราชูทิศศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2515	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สัมครสอบ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2517	การศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 4 (มัธยมศึกษาตอนต้น) โรงเรียนผู้ใหญ่วัดใหญ่ศรีสุพรรณ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2519	พ.กศ. กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2520	พ.ม. กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2526	ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2539	กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2521	ครู 2 โรงเรียนวัดราชูธิบำรุงศักดิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2523	ครู 2 โรงเรียนวัดบึงบัว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2526	อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดลานบุญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2530	อาจารย์ 2 โรงเรียนแสงหิรัญวิทยา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2534	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดสุทธินิศาเขต เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดพลมานี้อยู่ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ประทวน เกาะแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2539

ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู และเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 คน ครู จำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารวม 10 ด้าน คือ การจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ เอกสารการปฏิบัติงานวิชาการ การจัดครูปฏิบัติการสอน การเตรียมการสอน สื่อการเรียนการสอน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การวัดผลและการประเมินผล การประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 10 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่อยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF THE PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER LAD KARBANG DISTRICT, BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

PRATHUAN KORCAEW

Presented in partial fulfillment of requirements for Master
of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purposes of this research were to study the academic affairs administration of the administrators in primary schools under the jurisdiction of Lad Krabang District, Bangkok Metropolis as perceived by the administrators and teachers, and to compare the opinions of administrators and teachers towards the academic affairs administration of primary school administrators as classified by school size, student repetition in schools, and administrative experience.

The sample used in this research included 35 school administrators and 191 teachers. The instrument used for collecting data was the questionnaire on opinions of school administrators and teachers in academic affairs administration of school administrators in 10 aspects: making plan and academic program, academic working document, teaching assignment, teaching preparation, instructional media, in-house academic supervision, measurement and evaluation, curriculum implication self-evaluation, instructional activity, and academic information system. The questionnaire was of the rating scale. The statistics used were mean, standard deviation, F-test, and t-test.

The main research findings were summarized as follows:-

1. The academic affairs administration of primary school administrators in all 10 aspects as perceived by the administrators and teachers was at a moderate level.

2. The academic affairs administration of primary school administrators as perceived by the administrators and teachers in schools with different sizes was not different, except in the instructional media aspect it was found different at the .05 level of statistical significance.

3. The academic affairs administration of primary school administrators as perceived by administrators and teachers in schools with different student repetition was not different, except in making plan and academic program, in-house academic supervision, and curriculum implication self-evaluation aspects it was found different at the .05 level of statistical significance.

4. The academic affairs administration of primary school administrators as perceived by school administrators with different administrative experiences was not different, except in the curriculum implication self-evaluation aspect it was found different at the .05 level of statistical significance.